

**Petri Ridolphini J. C. Nobilis Cortonensis, Patritiiqve
Romani, Ac Protonotarii Apostolici, De ordine procedendi
in Iudiciis in Romana Curia Praxis Recentior**

Ridolfini, Pietro

Coloniae Agrippinae, 1680

[Sequitur declaratio d. Constitutionis, respectu Iurisdictionis Gubernattoris
Vrbis. Pius Papa IV.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99137](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99137)

*Peris qua
servanda.*

*Tu ad vide
lib. 1. cap.
58. Statuti.*

*Assettamen-
tum quan-
do peti possit.*

*Vide cap. 76.
lib. 1.*

*Assettamen-
tum quan-
do fiat, ali-
quo ex iudi-
cibus aliter
infirmit vel
recusata.*

*Vide Stat.
lib. 1. c. 11.
& 12.*

*Clausula
preservati-
va.*

*Decretum
irritum.*

*Clausula de
rogatoria.*

§. 4. Et ne feriarum accumulatio causa-
rum expeditionem in longum protrahat,
sublati de medio ceteris feriis voluntarie
per usum, vel alias, non tamen in honorem
Dei, introductis, observatio tantum coarceat
ad ferias in antiquis Statutis expresse de-
scriptas.

§. 5. Ac etiam Statuta de assettamenti
loquentia declarantes, quod assettamentum
peti non possit, nisi in casibus, & articulis:
quorum gravamen per diffinitivam reparari
non valeat, qui ex Statuto sub Rub. de
Appell. non recipiendis, lib. 6. positi col-
liguntur, nec in causis summam decem du-
cat. non excedentibus, in aliis vero causis
à decem supra in litis contestatione dum-
taxat peti possit, & hoc arbitrio Judicis. In
diffinitivis autem, vel interlocutoriis vim
diffinitivæ habentibus sententiis Judex cau-
sas hujusmodi in assettamenti proponere,
aliis in contrarium loquentibus Statutis non
attentis, omnino teneatur.

§. 6. Et propterea quod si unum ex Judi-
cibus Curie hujusmodi abesse, vel ægrotare,
aut suspectum jurari contingerit, assettamen-
tum per tres reliquos presentes Judices fieri
possit, quorum unus in loco ægrotantis, vel
absentis Judicis ad tribunal pro interlocuto-
riis faciendis sedeat, & super incidentiis,
emergentibus, & dependen. usque ad sen-
tentiam diffinitivam exclusive provideat,
etiam perpetuo statuimus & ordinamus.

§. 7. Nec non Senatorem, Conservato-
res, Populum, & Curiam præfatos ad anti-
quam eorum jurisdictionem, ut præmittitur
restitutos, & plenarie reintegratos esse. Ac
præsen. & in eis contenta quæcunque vali-
da, & efficacia fore, suisque plenarios, &
integros effectus sortiri, & inviolabiliter
observari debere, nec de subreptionis, vel
obreptionis, aut nullitatis vicio, vel inten-
tionis nostræ defectu, quovis quæsito colore,
prætextu, vel ingenio, nullatenus notari,
vel impugnari, nec per Nos, vel Sedem Apo-
stolicam ullo unquam tempore revocari,
aut alias illis derogari posse. Et si ac quoties
illa revocari, aut alias illis derogari contin-
gerit, toties in pristinum statum restitui, &
de novo etiam sub posteriori data per ipsos
Senatorem, & Conservatores eligenda,
concessa, & stabilita esse.

§. 8. Et sic per quoscunque Judices, &
Commisarios, etiam S. R. E. Cardinales
&c. sublati eis quavis aliter interpretandi
&c. facultate judicari, & diffiniri debere,
ac quidquid secus super his à quâquam, qua-
vis auctoritate, scienter, vel ignoranter at-
tentari contingerit, irritum, & inane de-
cernimus.

§. 9. Non obstantibus præmissis, ac con-
stitutionibus, & ordinationibus Apostolicis
Statutis &c. etiam Palatii Apostolici Cu-
riarumque Urbis styliis, nec non privilegiis
inductis, & litteris Apostolicis quibuscumque
Romanæ, Curie Tribunalibus Curis, Ma-
gistratibus, Judicibus, & aliis Personis, sub

quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum
quibuscumque clausulis, & decretis etiam Motu
simili, etiam consistorialiter concessis &c.
quibus omnibus illorum tenores præsentibus
pro sufficienter expressis habentes, hac
latissime derogamus, cæterisque contrariis
quibuscumque, cum clausulis opportunis.

Placet Motu proprio. I.

§. 10. Et cum absolute à censuris ad
effectum &c. Et cum approbatione, con-
firmatione, innovatione, concessione, in-
dulto, restitutione, repositione, reintegra-
tione, revocatione, cassatione, annulla-
tione, statuto, ordinatione, decreto, & de-
rogatione præmissis, ut supra perpetuo. Et
quod sola præsen. sufficiat Signatura, & ubi-
que etiam in Jud. fidem faciat, regula con-
traria non obstante, seu si videbitur litteræ
desuper per Breve Nostrum, etiam cum
litterarum Prædecessorum prædictorum, &
inde sequutorum tenorum aliorumque ne-
cessariorum majori, & veriori expressione
expediri possint.

§. 11. Et quod ad obligationes in forma
Camera servetur forma ipsius obligationis,
ut sit in potestate Actoris, vel Creditoris
convenire Debitorem suum Romanum,
vel incolas laicum, non solum coram Re-
gente, vel Auditore Camere ipsarum obli-
gationum Judice ordinario, sed etiam in
Curia Capitoli. Quo ad reliquas vero cau-
sas civiles, non tamen Fideles, possit Reus
Romanus, vel incola declinare quodcum-
que aliud forum, & petere se remitti ad Cu-
riam Capitoli, nisi alterius Judicis juris-
dictionem prorogaverit, aut in eum tacite
vel expresse consenserit, & aliter factæ re-
assumptiones, vel inhibitiones per dictam
Curiam Capitoli nullius sint roboris, vel
momenti.

Sequitur declaratio d. Constitutionis, respectum
jurisdictionis Gubernatoris Urbis.

PIUS PAPA IV.

Motu proprio, &c.

NE per præinsertum Motum propi-
um aliquod præjudicium bono
& pacifico regimini Almae Urbis
nostræ, quod in præsentiarum venerabili
fratri Hieronymo Episcopo Sagonen. per
Nos commissum exitit, inferatur.

§. 1. Decernimus, & declaramus inten-
tionis Nostræ minime fuisse nec esse, quod
per signaturam præinserti Motus proprii
prædicti in aliquo jurisdictioni, & facultati-
bus ejusdem moderni, ac pro tempore exi-
stentis Gubernatoris, præsertim circa Ben-
nimentorum editiones, ac cognitiones cau-
sarum criminalium, Mercedum, & Pauperum,
vel alias miserabilium Personarum, ac alias
quascunque causas sibi, aut aliis Guberna-
toribus

pp. subscripto

*clausulas
repositio*

*Limitatio
privilegiis fore
in tribus ca-
sibus.*

*Alii vide
lib. 1. Stat. 41.*

*Causa mo-
struimus.*

*Præsentis
jurisdictionis
Gubernato-
ris.*

toribus, & ejus officio per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros tam contra Cives Romanos, quam alios quoscumque quomodolibet concessis in omnibus, & per omnia, perinde, ac si dictus præfatus Motus proprius minimè signatus, nec à Nobis emanatus fuisset, minimè præjudicetur, nec præjudicatum esse intelligatur. Et sic per quoscumque &c. Sublata &c. Irritum quoque &c. solamque præsentis Motus proprii nostri Signaturam in iudicio, & extra sufficere ac fidem facere, regula contraria non obstante, similiter decernimus & declaramus.

*Quibusque
que non ob-
stantibus.*

§. 2. Præferto Motu proprio, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque privilegiorum, & facultatum eidem, ac pro tempore existenti Governatori, & ejus officio concessis, tenoribus &c. pro plenè, & sufficienter expressis habentes, & quæ, & quas per præfatos innovamus.

Iurisdiclio, & facultates Vicarii Summi Pontificis in Urbe, & ejus districtus.

PAULUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei.

Edicta An. D. Venerabili Fratri Philippo Episcopo Burgi S. Sepulchri, in nostra Urbe, & ejus Suburbis, & districtu nostro in spiritualibus Vicario, salutem, & Apost. bened.

Exordium.

Licet Ecclesiarum omnium universalis cura, & populi Christiani regimen, ad vigilantiam Nos inducat, Romana tamen Urbis inclita, quam caput Orbis Divina clementia stabilivit, mentem nostram sollicitat, ut de ipsius Ecclesiarum statu prospero, & salubri, attentius, & diligentius ita procuremus, ut spiritualiter, & temporaliter felicioribus successibus congruum suscipiant incrementum.

*Disputatio
Vicarii cum
facultatibus.*

§. 1. De tua ergo laudabili vita, morum gravitate, probata fide, & circumspectione, aliisque virtutum donis, quibus personam tuam etiam familiari experientia præditam esse jam dudum, etiam in magnis Almae Urbis nostræ gubernio, ac fabrica Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe negotiis, & arduis causis tibi commissis percepimus firmam in Domino spera gerentes, & sperantes, quod ea, quæ tibi committenda duxerimus, prudenter, & fideliter exequeris, Motu proprio non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, Te, qui etiam Capellanus, Prælati domesticus, & in utraque Signatura Referendarius noster, ac ad eandem Basilicam per Nos deputatus existis, nec non unum ex officiis scriptoriae litterarum Apostolicarum ex indulto Aposto-

lico obtinens, in præfata Urbe, ejusque Suburbis, & districtu Vicarium nostrum in spiritualibus quamdiu vixeris, cum honoribus, oneribus, redditibus, & emolumentis consuetis, auctoritate Apostolica tenore præsentium constituimus, & deputamus.

§. 2. Tibique omnia, & singula, Ecclesias, Monasteria, etiam Monialium, & alia loca Ecclesiastica Sæcularia, & Regularia Ordinum quorumcumque Urbis, & ejus districtus, & Religiosos quoscumque utriusque sexus in illis commorantes, & ad dictam Urbem confluentes pro tempore, ac etiam Ecclesias S. Anastasii, S. Sebastiani, S. Pauli, & ad Tres Fontes, S. Agnetis, S. Laurentii, & S. Sabbæ, ac alia Monasteria quæcumque exempta, & non exempta, eorumque personas visitandi, ac in capite, & membris reformandi, nec non earum, & cuiuslibet ipsarum excessus, & crimina multandi, corrigendi, & puniendi, prout secundum Deum videris expedire. Nec non ædificia, quæ in Ecclesiis per Te visitandis videbis ruinas supposita, auctoritate propria demolendi, & demoliri faciendi, & Rectores ad Ecclesiarum reparationem per fructuum subtractionem, vel alias prout tibi videbitur cogendi, multasque ipsas, prout etiam Tibi videbitur, moderandi, & Camera Apostolicæ applicandi.

§. 3. Ac causas civiles, & ordinarias, eas videlicet, in quibus non agitur de majori summa redditus sexaginta florenorum auri de Camera, aut illius summæ valoris æstimationem communem non excedente, etiam de locatione, & evacuatione, ac pensionem, responsione, & devolutione Casalium prædiorum, & domorum, ac ratione vinearum, & mercedibus etiam cuiuscumque summæ, & valoris existant, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, cum aliqua petitione verbali, apud acta tamen redacta, seu per viam monitorii, nullis terminis servatis, etiam qui de stylo, seu ordinatione dicti Palatii Apostolici servari soliti sunt; Alias verò more solito, & juxta stylum consuetudine Curie officii Vicariatus huiusmodi; ac alias commissas juxta illarum commissionum tenores, & formas, ac etiam crimin. per Te, vel per te pro tempore deputatum Auditorem, audiendi, decidendi, & sine debito terminandi.

§. 4. Hoc etiam adjecto ad lites abbreviandum, & Partes à laboribus, & expensis relevandum, quod à processibus, & sententiis à quinque ducatis infra, auditis, & intellectis Partibus, & cuiuslibet ipsarum iuribus, in principali negotio, non possit per aliquem quomodolibet appellari, seu de nullitate dici, & appellatione, & nullitate prædictis, ac omnibus aliis inde secutis, non obstantibus, servatis aliis servandis, ad executionem dictarum sententiarum liberè procedere possit.

§. 5. Nec non omnes, & singulas causas alimen-

*Monasteria,
& Religiosos
visitandi, &
corrigendi.*

*Causas co-
stas, & mer-
cedum sum-
marie, & ali-
as juxta sty-
lum curie,
& commissas
iuxta
commissiones
cognoscendi.*

*Appellatio-
nem à quin-
que ducatu
infra reject-
andi.*